

Učimo se vse življenje

2019
15
2004

Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Škofja Loka - Društvo U3

Študijski krožek angleščine

Šola v naravi, ulivanje gline

Promocija Društva U3 na Mestnem trgu
Delavnica uporabe pametnega telefona

Poletna univerza – pilates

Posebna izdaja glasila

Mi o sebi

Glasilo Društva upokojencev Škofja Loka
Posebna izdaja

in
leto XIII

Društva U3 Škofja Loka
november 2019

Še pomnite prijatelji?

Petnajst let je mimo in življenje dodajamo letom

BORJANA KOŽELJ

Pred petnajstimi leti smo v okviru društva upokojencev ustanovili Univerzo za tretje življenjsko obdobje. To je bila prava odločitev. Hvala takratni predsednici društva upokojencev Mani Veble Grum za pobudo in podporo pri prvih korakih. Zgledovali smo se pri prvi UTŽO Ljubljana in še nekaterih, ki so bile pred nami. Blizu nam je bila temeljna naloga izboljšati življenje starejših na osnovi izobraževanja in kulture. Vključili smo se v veliko družino Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, ki danes šteje že 53 članic. V naše vrste se vključujejo predvsem starejši, ki si želijo aktivnega življenja, vključijo pa se lahko vsi, ki v naših programih najdejo nekaj zase. Naše delo temelji na prostovoljstvu. Za vse dejavnosti, ki živijo v okviru

univerze, smo se izobraževali, znanje prenašali v prakso, se preizkušali, preverjali in delo nadgrajevali. Rezultati so se izkazovali v glasilu, knjižnici, vrsti razstav v galeriji Hodnik, v Sokolskem domu, mediatorstvu, kulturi, Loškem muzeju, številnih študijskih krožkih, delavnicah, strokovnih ekskurzijah,

priredivah ...

Na osnovi organiziranega prostovoljstva se je naša univerza razvila v družbeno odgovorno organizacijo, ki skrbi za izobraževanje, osebnostni razvoj posameznika in tudi za razvoj domače skupnosti.

V tretjem življenjskem obdobju smo svobodni. Poiskati si moramo področje, kjer bo ta svoboda dobila svoj smisel. Nekateri bodo osvajali gore, raziskovali tuje dežele, drugi bodo poskrbeli za bolj zdrav način življenja, kar vključuje tudi izobraževanje v dobri družbi.

In mogoče bodo ugotovili: to je moje najlepše obdobje.

Čas beži z različno hitrostjo. Če je dela veliko, gre hitreje in vedno hitreje, saj se ob delu porajajo nove ideje in postavljajo novi cilji. Listam po prvih številkah glasila Mi o sebi. Vidim vrsto dragih obrazov, ki so nam posvetili svoj čas in zapustili zapise pomembnih dogodkov, fotografije... Nekateri še kar vztrajamo in vabimo v svoje vrste mlajše, nekateri pa so že odšli, a rezultati njihovega dela so nam ostali in govorijo o uspešnih letih.

Slovesnost ob obletnici - 22. oktobra 2019

Naša Univerza za tretje življenjsko obdobje je vstopila v najstniška leta, in kot se za najstnika spodobi, smo skupaj z gosti in člani društva proslavili ta jubilej z barvito proslavo 22. oktobra 2019 v večnamenskem prostoru OŠ Škofja Loka-Mesto.

ALMA VIČAR

Že ob vstopu je obiskovalce pozdravila razstava, ki je predstavila delček ustvarjanja naših članov in dokazala, da nam res ni dolgčas. Skupina, ki ustvarja v glini, je predstavila keramične skodelice iz ulivane gline, naše klekljarice so se predstavile z lučkami, oblečenimi v čipko, drobni kvačkani izdelki pa so skupaj z našimi koledarji krasili steno. Pisano kot je pisana naša Loka.

Za sproščen začetek proslave so nas pred uradnim delom z ubranim petjem razveselili pevci skupine Mavrica pod vodstvom zborovodje prof. Viktorja Zadnika, ki deluje v okviru Društva upokojencev Škofja Loka že deset let. Dve zapeti narodni pesmi sta bili lep uvod v uradni del slovesnosti. Slavnostni govornik župan Občine Škofja Loka gospod Tine Radinja je v svojem nagovoru poudaril, da imamo kljub razliki v letih veliko skupnega, in to je željo po učenju in

pridobivanju novih znanj. Dejal je, da naše delo ne le bogati življenja starejšim prebivalcem, temveč daje poseben utrip celotni občini, na kar je še posebno ponosen. Zahvalil se nam je za vse opravljeno delo in nam zaželel novih uspehov.

V nadaljevanju je podala nekaj uvodnih besed gospa Borjana

Pevska skupina Mavrica

Koželj, predsednica Društva U3, in orisala dosedanjo pot Univerze za tretje življenjsko obdobje Škofja Loka. Pred 15 leti smo se vključili v veliko družino Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, ki danes šteje že 53 članic. In vsaka je malo drugačna, oblikovana po meri ljudi, ki jo sestavljajo. Naša univerza se je zgledovala pri UŽTO Ljubljana in še nekaterih, ki so bile ustanovljene pred nami. Poudarila je, da nam je bila blizu temeljna naloga izboljšati življenje starejših na osnovi izobraževanja in kulture. Dodala je še, da aktivno staranje razumemo kot vseživljenjsko učenje, organizirano prostovoljstvo in medgeneracijsko sodelovanje. V naše vrste se vključujejo predvsem starejši, ki si želijo aktivnega

Nagrajenci Miro Duić, Mana Veble Grum, Veronika Hartman, Nevenka Mandić Orehek, Vlasta Mekiš in Borjana Koželj

življenja in v naših programih najdejo izziv za nova znanja, poglobljanje starih dejavnosti in ukvarjanje z tistimi, za katere je v mlajših letih ob službah in skrbi za družine dostikrat zmanjkalo časa. In še enkrat potrdila, da je naš slogan UČIMO SE VSE ŽIVLJENJE res na mestu.

Naslednji nas je nagovoril gospod Miro Duić, predsednik Društva upokojencev Škofja Loka. Tudi on se je dotaknil

Skupina Ruski talisman z udeleženkam študijskega krožka ruščine

Butalci v izvedbi študentk drame pri KD Glasba-Drama

začetka ustanovitve Univerze za tretje življenjsko obdobje, ki je prvih deset let delovala pod okriljem Društva upokojencev. Veliko projektov, ki so se rodili v teh prvih desetih letih skupnega dela, je lahko v ponos obema društvoma. Med drugimi je omenil najpomembnejše, kot so Marinkina knjižnica, glasilo Mi o sebi in Galerija hodnik. Poudaril je, da se je tudi po ustanovitvi samostojnega Društva U3 v letu 2014 dobro sodelovanje nadaljevalo, kar še dodatno bogati kvaliteto življenja starejših v naši občini in širše.

Brez dobrih odnosov in zavzetega dela res ni uspehov. Vrsta članic Univerze za tretje življenjsko obdobje je v 15 letih opravila nešteto prostovoljskih ur. Postavile so temelje univerzi in jo gradile, da je zrasla v zgledno, veselo univerzo, kot jo poznamo danes. V vseh letih so si prislužile že vrsto priznanj, tokrat pa je bila priložnost, da se jim za njihovo delo prvič zahvali samostojno Društvo U3.

Sledila je podelitev zahval, priznanj in plaket, ki jih je ob 15-letnici podelilo Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje.

Pisno zahvalo je prejelo Društvo upokojencev Škofja Loka za tesno sodelovanje vseh 15 let in Alenka Veber, ki z izvirnim pedagoškim pristopom bogati vsebine študijskih krožkov.

Pisno priznanje je bilo podeljeno Mani Veble Grum, ki je s svojo pogumno vizijo dala pobudo za ustanovitev Univerze za tretje življenjsko obdobje v Škofji Loki in s tem zasejala seme današnjemu delovanju društva.

Plakete Društva U3 so podelili Borjani Koželj, ki je vse od ustanovitve Univerze za tretje življenjsko obdobje neločljivo povezana z njenim delovanjem, ter Nevenki Mandić Orehek,

Folklorna skupina Jelčki

Vlasti Mekiš in Jelki Mlakar za njihovo dolgoletno in obsežno prostovoljsko delo. Naziv častna članica je prejela Veronika Hartman, dolgoletna in zaslužna članica univerze.

Poleg resnega izobraževanja in dela pa je vedno čas tudi za zabavo, igro, ples in petje. Tako se je naše druženje nadaljevalo s peštrim in bogatim kulturnim programom.

Prva je nastopila vokalna skupina Ruski talisman, ki jo vodi Irina Guščina, diplomirana zborovodkinja, pevka, glasbenica, režiserka in tudi mentorica študijskega krožka ruščine pri Društvu U3. Pri dveh ruskih narodnih pesmih so se vokalni skupini pridružile študentke tega krožka.

Članice Društva U3 igrajo tudi v kulturnem društvu Glasba-Drama. Nasmejali smo se ob odlomku iz zbirke humoresk o Butalcih Frana Milčinskega.

**Apolonija
Kandus in
Iztok Polak**

Z gorenjskimi plesi so nas razveselili člani društva Sožitje, ki skrbi za osebe z motnjami v duševnem razvoju. Njihova folklorna skupina Jelčki nas s svojimi nastopi vedno znova presenetijo in ogreje naša srca.

Člana zasedbe Over Forty Iztok in Polona sta nam obudila spomine z dvema lepima, starima slovenskima popevkama. Za iskričev zaključek programa so nam zaplesale še naše Country plesalke pod vodstvom Milene Razingar, ki vedno

**Nadja Strajnar
Zadnik
in
Alijana Šantej**

Borjana Koželj prejema čestitke Marijana Turičnika.

znova dokazujejo, da so leta le številke na papirju.

Pred zaključkom prireditve so nam k jubileju čestitali tudi gostje – gospod Marijan Turičnik, podpredsednik Univerze za tretje življenjsko obdobje Žalec, ki je letos praznovala že dvajset let, in gospa Alijana Šantej iz Univerze za tretje življenjsko obdobje Ljubljana.

Ob koncu nas je voditeljica Nadja Strajnar Zadnik povabila, da si v prihodnjih dneh v Sokolskem domu ogledamo še razstavo z naslovom Barvita jesen – glasilo Mi o sebi z vami že 13 let.

Naše druženje se je zaključilo v sproščnem klepetu s prijatelji ob dobrotah, za katere so poskrbele pridne roke članic Društva U3.

Country plesalke

Druženje ob pogostitvi in ogledu razstave Dolgčas nam pa ni!

Častna članica

Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Škofja Loka je podelilo naziv častna članica Veroniki Hartman, ki je dolgoletna članica Univerze za tretje življenjsko obdobje in ima velike zasluge na področju delovanja društva

ALMA VIČAR

Že vse od začetka delovanja univerze je zelo aktivna. V študijskem letu 2007/2008 je po opravljenem izobraževanju postala prostovoljna kulturna mediatorica v Loškem muzeju, kjer je delala več let. S pokojno Špelo Polajnar sta več mesecev popisovali knjižnico dr. Ivana Tavčarja, ki obsega šeststo enot in datira v 18. in 19. stoletje. Delo je bilo zelo zahtevno, saj je to dragoceno kulturno dediščino, napisano večinoma v nemškem jeziku, prvič ročno

popisala arhivarka Doroteja Gorišek že pred letom 1962. Danes je ta zbirka knjig del muzejske specialne zbirke. Zadnjih deset let je Veronika Hartman mentorica študijskega krožka Angleški jezik – konverzacija, ki ga vsa leta uspešno in z velikim veseljem vodi kot prostovoljka. V študijskem letu 2009/2010 so člani krožka pod njenim strokovnim vodstvom v angleščino prevedli strip O škofu, mostu in starem gradu. S tem uspešnim prostovoljskim projektom se je Loški muzej vključil v Dneve kulturne dediščine 2011.

Še veliko uspešnih let nam želijo

VELIKO POSLANSTVO DRUŠTVA U3 ŠKOFJA LOKA

Čestitke ob 15 letnici obstoja

Pojavila se je nenadoma na iniciativo upokožen in zaživela pod okriljem Društva upokojencev Škofja Loka. Delovala je, kot bi obstajala že vsaj deset let prej. Spojila se je z okoljem, starejšim v kraju je odpirala nov, ploden način življenja. Podpora občine se je poznala v novih dejavnostih. Sožitje so ustvarjali tudi z različnimi drugimi ustanovami v občini (Ljudsko univerzo, Loškim muzejem, šolami, knjižnico, zdravstvenim domom, podjetji) in več društvih. Vodstvo in predsednica Borjana Koželj so znali iz vsake spodbude razviti novo dejavnost. Razvijali so se neustavljivo. Prebudili so družbeno izločene, starejše. Druženje pri skupnem, rednem izobraževanju v študijskem krožku skupaj z mentorjem in animatorjem je starejšim odprlo novo, dejavno starost. Ponovno jih vključuje v družbo.

Vseživljenjsko izobraževanje in vseživljenjsko delo, dva procesa, ki se pri ljudeh prepletata vse življenje in sta podlaga za duševno in telesno zdravje.

To potrjujejo številne raziskave. Drugo pomembno poslanstvo UTŽO Škofja Loka je delovanje starejših, uporaba starega in novega znanja. Upokojitvena doba danes traja od trideset do štirideset let. Narašča število sto- in devetdesetletnikov. Starost dobiva novo podobo. Dolgoživa družba je pridobitev razvoja. Vključujoča družba poveže vse generacije v bolj humano družbo.

Že na začetku so ustanovili svojo revijo in se priključili v Društvo upokojencev.

V okviru razvojnega projekta Evropske unije so usposabljali starejše za kulturne mediatorje v Loškem muzeju. Iz odpisanih knjig so ustanovili svojo knjižnico in jo povezali v COBISS – Marinkino knjižnico.

Skupaj s Slovensko univerzo za tretje življenjsko obdobje so izvedli prvi Mednarodni festival znanja in kulture starejših. Za potrebe mreže Slovenska UTŽO so izvedli več seminarjev za usposabljanje mentorjev in animatorjev. Ko izobraževanje starejših napravi korak naprej, je vedno zraven Društvo U3 Škofja Loka. Zgled so postali tudi preostalim članom slovenske mreže. Vodstvu in starejšim študentom želimo še naprej veliko ustvarjalnih vzgibov, pogumnih korakov v nove študijske programe in zadovoljnih starejših ob sposobnih mentorjih in animatorjih.

Vežejo nas prijateljske vezi in skupna prihodnost.

Predsednica SUTŽO
prof. dr. Ana Krajnc

DRUŠTVO U3 – DANES, ZA ŠE BOLJŠI JUTRI

Ko izzveni dolgo vroče poletje, nastopi jesen. Jesen je čas za žetev zrelega klasja in pobiranje sadov. Jesen pa je tudi čas za vnovičen vstop v šolo, je čas za (po)uk.

TINE RADINJA, ŽUPAN

Oboje združuje tudi Društvo U3 – Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Škofja Loka. Društvo U3 je v teh 15 letih prehodilo izjemno dinamično pot lastnega razvoja in preraslo v pravo škofjeloško univerzo z več kot petdesetimi študijskimi krožki, ki obsegajo vsa področja človekovega življenja in udejstvovanja in (po)skrbijo za njegovo harmonično skladje, harmonijo z naravo in družbo.

Med tujimi jeziki tako na U3 ne poučujejo le dandanašnje lingue france – angleščine, ampak se spoprijemajo tudi z jutrišnjo – kitajščino. Posvečajo se mnogim disciplinam umetnosti: od kultiviranja jezika v pesmi in petju, do kaligrafije, od črke do črte in risbe, od ustvarjanja fotografskih in likovnih podob so oblikovanja tople gline in tkanja tankih niti.

Odgovorno skrbijo za svoje in skupno zdravje in osebnostni razvoj in se radovedno spoznavajo z rabo sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij. Pogumno vstopajo v sodobni (virtualni) in prek številnih potovanj in ekskurzij v fizični svet.

Foto: Gorazd Kavčič

Toda pri tem ne pozabljajo svojih (rodoslovnih) korenin, ljudskih šeg, pesmi, navad in pripovedi. Raziskujejo svojo osebno, krajevno, loško in lokalno zgodovino. Kultivirajo svoj dom, svoj zeliščni in cvetlični vrt.

Da, resnično vse bolj bogata žetev je to. Društvo U3 z vsemi svojimi študijskimi krožki, delavnicami predavanji in tečaji prenaša in razširja znanje širokemu krogu svojih članic in članov. Uspehi te čisto prave škofjeloške akademije – ki temelji na aktivnem prostovoljstvu! – odmevajo po vsej Sloveniji in predstavljajo model, ki je za zgled tudi društvom v tujini ...

Mnoge članice in člani društva se

prav zaradi izjemne ponudbe in organiziranosti programov ter čudovite, pozitivne andragogike zopet povrnejo h konjičkom, veščinam, dejavnostim ter ustvarjalnosti, ki so jih v času napornih služb in skrbi za družino nekako pustili ob strani ali jih čisto opustili. Zdaj se jih (spet) lotevajo z mladostniškimi iskricami v očeh ali pa pogumno vstopajo na povsem nova, še neodkrita področja vednosti in ustvarjalnosti. Obenem pa se skozi skupno ustvarjalnost še družijo in spoznavajo. To je zares vesela šola!

V programih U3 gre za imeniten prenos vedenj in znanj znotraj generacij(e) in med generacijami. Za uspešna generacijsko in medgeneracijsko sodelovanje in prenos. Tudi zato je lokacija prostorov U3 na pravem mestu, v novi mestni četrti, ki nastaja v nekdanji vojašnici in kjer solidarno in kreativno sobivajo, se srečujejo, družijo, medsebojno sodelujejo in skupaj soustvarjajo številne generacije – od naših najmlajših do seniorjev.

Kot župan – sam sicer pripadam drugi generaciji – izjemno cenim aktivni ustvarjalni duh in delo U3. Zato obljubljam, da bomo v prihodnosti namenu predali preurejene sodobne prostore medgeneracijskega centra v prostorih nekdanje vojašnice.

Vesel in nadvse prijeten vstop v novo študijsko leto vam želim!

DRAGE ČLANICE IN ČLANI DRUŠTVA U3!

Ob vašem lepemu jubileju se vam iskreno zahvaljujem za dolgoletno in uspešno sodelovanje z društvom upokojencev, čigar člani ste bili deset let, preden ste se odločili za svojo pot. Mnogi vaši člani so tudi člani društva upokojencev. Dokaz več, da se da uspešno delati na različnih nivojih.

Začetki vaših poti so bili tesno povezani z vašimi začetki pred 15 leti, ko je skupina znanja in izobraževanja željnih na čelu z neutrudljivo Borjano Koželj stakala niti trajnega in vsebinskega izobraževanja, primerne za naše člane.

Vsakoletna širitev vsebinsko bogatih programov je postala trajnica v zavesti, delu in prepoznavnosti društva.

Spoznanje, da je izobraževanje vseživljenjskega pomena in koristno za vse starejše, je dozorelo na vseh področjih.

Vsebinsko bogate prireditve, kot je Čaj ob petih, glasilo Mi o sebi in vrsta drugih razstavnih projektov samo potrjujejo aktivnosti na tem področju.

Številna priznanja, ki jih je U3 prejela za svoje delo, sama zase govorijo o pomembnosti tega projekta.

V imenu društva upokojencev in vseh njegovih članov vam iskreno čestitam

ob jubileju in vam želim še veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Miro Duić, predsednik Društva upokojencev Škofja Loka

Naša leta v številkah

Rast univerze - povzetek daljšega članka VLASTE MEKIŠ

Po skromnih začetkih, ko smo v študijskem letu 2004/2005 začeli z devetimi krožki, 63 člani in 184 urami izobraževanja, so se te številke v študijskem letu 2018/2019 povečale na 48 delujočih krožkov in delavnic, 296 članov in 1286 ur izobraževanja – torej

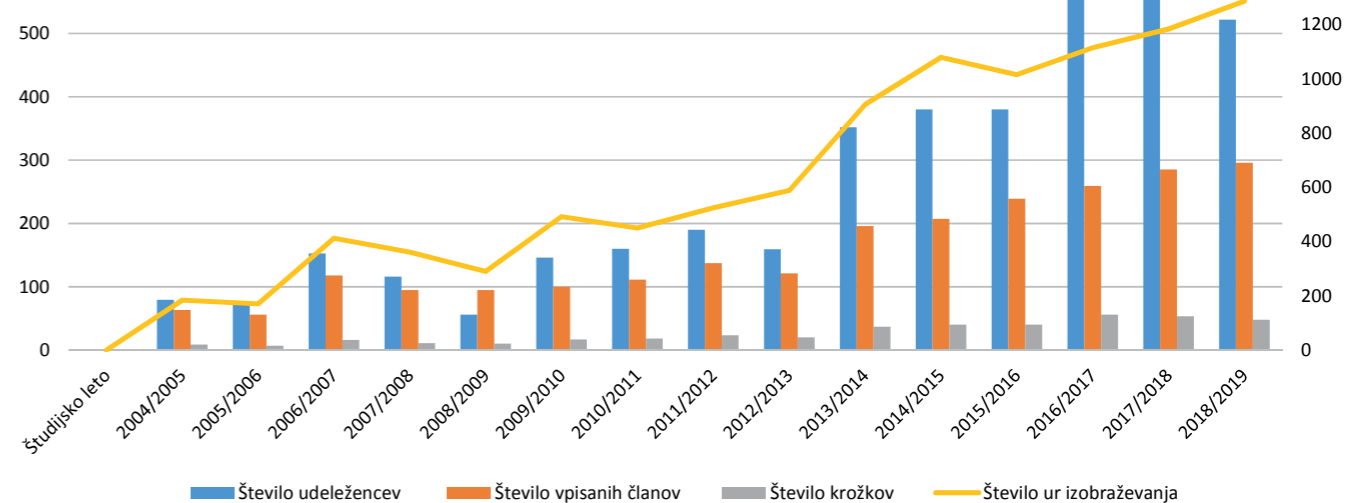
kar štiri- do petkrat.

Naša univerza je v 15 letih izpeljala 405 krožkov in delavnic. Vsak vpisani član se je povprečno izobraževal skoraj sto ur letno, če štejemo v to vsoto tudi strokovne ekskurzije. Vsak član pa se je v povprečju udeležil dveh krožkov ali

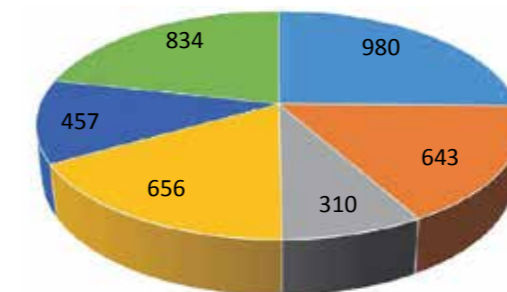
delavnic.

Iz grafa se lepo vidi rast univerze po vseh kriterijih. V prvih letih je bil vmesen upad članstva in števila ur izobraževanja posledica dobrega sodelovanja z Ljudsko univerzo Škofja Loka. Marsikaterega potencialnega člana univerze smo

Število udeležencev, število ur izobraževanja, število članov in krožkov od 2004/05 do 2018/19

Število udeležencev v posameznih skupinah krožkov od 2004/05 do 2018/19

■ Jeziki
■ Umetnost
■ Računalništvo
■ Zdravje in osebostni razvoj
■ Ostalo
■ Delavnice

poslali na brezplačno izobraževanje k njim, na primer na brezplačno 60-urno računalniško izobraževanje.

Največ članov, kar 980, se je želelo naučiti jezikov – na 86 krožkih v 15 letih. Skoraj dve tretjini od udeležencev sta se učili angleškega jezika. Drugi jeziki, ki so se jih učili, so še nemščina, ruščina francoščina in španščina. Kar četrtina vseh udeležencev in 43 odstotkov ur izobraževanja v 15 letih je bilo namenjenih jezikom.

Vse aktivnosti univerze so bile izpeljane zaradi požrtvovalnega dela številnih prostovoljcev. Največje število prostovoljskih ur so seveda opravile prostovoljke pri pripravi, organizaciji programa univerze in pri izpeljavi tega programa.

Spomini na prve korake

Zbrala ALMA VIČAR

Lojzka Brezovar

Lojzka je z veseljem delila nekaj utrinkov svojih spominov na začetke delovanja Univerze za tretje življenjsko obdobje v Škofji Loki. V krožke se je vpisala jeseni 2005, v drugem letu njenega delovanja. Že ob upokojitvi je razmišljala, da bo to čas, ki bi ga bilo dobro koristno izrabiti tako za več gibanja v naravi kot tudi za razno neformalno izobraževanje. In ravno to je novoustanovljena Univerza za tretje življenjsko obdobje ponujala. Najprej je želela obnoviti znanje nemškega jezika, saj ga od šolskih let ni več uporabljala in je veliko znanja šlo v pozabo. Krožek je vodila prof. Olga Volčič. Vključila se je tudi v fotografski krožek, saj je s fotoaparatom rada

beležila dogodke, pokrajino in druge zanimivosti in se je želela bolje seznaniti z osnovami fotografije. Plod tega krožka je bila tudi prva fotografska razstava, ki je bila v Centru slepih in slabovidnih Škofja Loka. Od takrat so fotografske razstave stalnica v sedaj lepo urejeni Galeriji Hodnik Društva upokojencev Škofja Loka.

Kot je povedala, je v začetnem obdobju Univerza za tretje življenjsko obdobje imela na voljo res skromne pogoje za delovanje. Učilnica je postal kar prostor nekdanjega bifeja Društva upokojencev. Gostinske mize so združili skupaj, se posedli v polkrog, predavatelj pa je imel na voljo le malo stoječo tablo. Tudi samostojen prostor za uradne ure, organizacijsko in administrativno

delo sprva ni bil stalno na voljo. Pri administrativnih delih se je kmalu pridružila kot pomoč, ker je bilo dela z večjim naborom krožkov in večjim vpisom članov v izobraževanje čedalje več. Z vodjo Univerze za tretje življenjsko obdobje Borjano Koželj sta delali kar od doma in si dokumente izmenjavali po e-pošti, saj v začetkih delovanja društvo ni imelo niti lastnega računalnika in ne druge opreme.

Zaradi drugih obveznosti je prostovoljno delo opustila, izpustila tudi nekaj študijskih let, vendar je vseskozi z zanimanjem spremljala rast in razvoj Univerze za tretje življenjsko obdobje, ki je že zdavnaj prerasla prve korake v »otroških čevljičih« in se razvila v uspešno samostojno Društvo U3.

Zlata Ramovš

Vsi, ki poznamo Zlato, jo prav gotovo povezujemo s fotografijo. Tudi njena prva izkušnja na Univerzi za tretje življenjsko obdobje je povezana s fotografiranjem, ko se je v oktobru 2006 udeležila fotografskega tečaja, ki ga je vodil Peter Pokorn starejši. Poseben izziv je bilo fotografiranje s črno-belimi filmom in rezultat tega krožka je bila razstava črno-belih fotografij v hodniku Društva upokojencev.

V februarju 2007 se je z Domnom Kokljem učila računalniško urejati, pošiljati in tiskati fotografije. Tretji krožek pa je bil Vzgoja za medije, ki ga je istega leta vodila Jelka Mlakar. V njem je pridobila znanja o pripravljanju pogovornih oddaj in pisanju za medije. Ta izobraževanja so odločilno vplivala na njeno dosedanje 13-letno prostovoljsko delo v Društvu upokojencev Škofja Loka, kjer je bila dolga leta urednica fotografije, pisala je članke za glasilo Mi o sebi, občasno pa pomagala tudi pri

Univerzi za tretje življenjsko obdobje. Tudi njena druga prostovoljska obveznost je povezana s fotografijo – leta 2010 je bila imenovana za vodjo odbora za razstave v galeriji Hodnik, kjer deluje še sedaj.

Fotografsko znanje je kasneje dopolnjevala še na nekaj krožkih. Pa ni bila samo fotografija tista, ki jo je pripeljala v Univerzo za tretje življenjsko obdobje... V vseh teh letih se je izpopolnjevala še v angleščini, računalništvu, zgodovini, varovanju zdravja, spozna-

vanju in oskrbovanju iz narave ter spoznavala škofjeloške, slovenske in tuje znamenitosti. In ravnokar je spet pri fotografiji – ponovno pri fotografiranju s črno-belimi filmom, tokrat z mentorjem Sašem Kočevarjem. Črno-belo fotografiranje je namreč zdaj postalo prava umetnost, saj so nam pametni digitalni fotoaparati pomagali pozabiti, kaj vse je pomembno za dobro fotografijo. Kot sama pravi, se rada izobražuje, saj ve, da se uči zase.

Med mnogimi študijskimi krožki, ki jih obiskujejo naši člani, posebej predstavljamo novinarskega, ker dokazuje, kako se je pridobljeno znanje realiziralo v izhajanju edinstvenega glasila Mi o sebi.

Novinarski krožek

Ko se poslavljajo od aktivne delovne dobe, se mnogi zamislijo in vprašajo, le kaj bodo počeli odslej. Drugi se razveselijo in takoj naredijo načrt.

JELKA MLAKAR

V študijskih letih 2006/07 in 2007/08 sta se dve skupini upokojencev vključili v program Vzgoja za medije, ker so udeleženci želeli поблиže spoznati novinarsko delo – od pisane do govorne besede. Predvsem so hoteli premagati tremo pred nastopom in se laže uveljaviti v družbi.

Zato so se udeleženci najprej seznanili s sodobnim bontonom, in sicer od pozdravljanja do samopredstavitve, medsebojnega spoznavanja in telefoniranja. Ob branju besedil so spoznavali pravopisne, oblikoslovne, skladenske in jezikovne posebnosti. Obiskala jih je tudi strokovnjakinja za analizo govora. Ob aktualnih družbeno-političnih dogodkih so pripravljali novice iz lokalnega okolja, komentarje in pogovore z ljudmi z različnih področij. Pogovarjali so se s člani DU Škofja Loka, ki se ukvarjajo z zanimivimi hobiji, in pripravljali intervjuje med seboj. Po vsakem pogovoru je sledila analiza in ocena opravljenega dela.

Za zaključek izobraževanja so na Radiu Sora v skupnem nočnem programu radijskih postaj Slovenije pripravili dve oddaji, v katerih so skušali odgovoriti na vprašanje, ali je Škofja Loka starejšim in invalidom prijazno mesto. Odgrnili

so del zgodovine Tavčarjevega dvorca na Visokem in se sprehodili po starodavni Škofji Loki. Obudili so staro glasbo in okuse srednjeveških jedi.

Srečanje članic uredniškega odbora

Glasilo Mi o sebi

Cilj izdajanja glasila MI O SEBI je bil izboljšati obveščanje članov o dogajanju v društvu.

JELKA MLAKAR

Ideja se je rodila po uspešno opravljenem novinarskem krožku v študijskem letu 2006/07, ko se je skupina šestih študentk pogumno lotila ustanovitve glasila. Ustanovni sestanek uredniškega odbora je bil 27. junija 2007 v Gorenjih Novakih na vikendu naše članice Nadje Podgoršek. Sprejeta sta bila ime glasila Mi o sebi in delovni osnutek, ki je predvidel izdajanje štirih števil letno. Imenovali smo tudi uredniški odbor: odgovorno urednico Jelko Mlakar in dopisnice Borjano Koželj, Jožico Kovič, Marinko Logar, Marinko Mesec, Marušo Mohorič in Nadjo Podgoršek. Druga strokovna opravila so prevzele: Marija Draškovič – jezikovni pregled, Nevenka Mandić Orehek – oblikovanje, Zlata Ramovš – urejanje in

izbor fotografij. Prva številka je izšla oktobra 2007. Pot od odločitve, da izdamo prvo številko do trenutka, ko smo jo dejansko dobili v roke, bila dolga in naporna. Poleg petih sestankov uredniškega odbora in dogovarjanja o vsebini (danes se za vsako številko sestanemo le enkrat) je bila zahtevna tudi priprava, predvsem pa pisanje novinarskih prispevkov, ki so morali tudi skozi lektorsko sito. Glede na to, da nobena ni imela novinarskih izkušenj, so se članice pri pisanju zelo potrudile. Zgovorno je že samo ime glasila. Pišemo o svojih aktivnostih, dogodkih in ljudeh. Vse članice uredniškega odbora in prostovoljke ter prostovoljci, ki raznašajo glasilo, delajo brezplačno. Edini strošek je tisk. Vsi člani društva upokojencev glasilo dobijo brezplačno na dom in ga vsako četrtoletje težko pričakujejo.

Vsako študijsko leto se posvetimo tudi izbiri dobrih mentorjev. Predstavljamo vam enega, ki je z nami najdlje.

Stephen Mayland

»NATIVE SPEAKER«, MENTOR ANGLEŠKEGA JEZIKA

ELA DOLINAR

Bil je med prvimi, ki so poučevali na Univerzi za tretje življenjsko obdobje. Pravi, da se delo takrat in danes ni veliko spremenilo. So pa imeli v začetku bolj tog način poučevanja. On je spraševal, slušatelji so odgovarjali. In tudi slovnici so se bolj posvečali. Najbolj se spomni Marte Satler, ki je najbolj pogumno odgovarjala, in potem sta se dogovorila, da je malce počakala, da so tudi drugi prišli na vrsto. Še danes z veseljem poučuje na U3 in nekateri hodimo na njegove ure že deset let in več. Iskal je sproščen in zabaven način poučevanja, kjer ne manjka niti šal in drugih prigod – in še danes si prizadeva zanj. Spodbuja pogovor in tako nam nekako uspeva, da govorimo sproščeno, on pa vljudno popravlja naše napake. Poučeval je in seveda še poučuje tudi po različnih podjetjih, npr. komercialiste, vodje in podobne poklicne profile. Tisto poučevanje je bolj specifično in ozko usmerjeno, več je tudi strokovnih izrazov.

Na vprašanje, kaj je on odnesel od poučevanja starejših, odgovarja, da je vesel, da lahko nekaj da in da starejši vidijo, da znajo in so lahko sproščeni. Lepo mu je z nami in se že veseli oktobra, ko se spet začnejo krožki novega šolskega leta. V veselje mu je tudi, ko pelje slušatelje v Anglijo in jim lahko поблиže predstavi svojo domovino. Ta potepanja po angleškem podeželju so res nekaj čudovitega. Pa ga spoznajmo še malce bolj podrobno. Rodil se je v Zambiji, ki je bila tisti čas angleška kolonija, njegov oče pa je tam služboval kot učitelj. Mama je opravljala tajniška dela. Pri njegovih devetih letih so se preselili v Anglijo. Ima še brata in dve sestri. Pot ga je leta 1990 zanesla

v Slovenijo in tu se je ustalil. Vpisal se je v tečaj slovenskega jezika in ga tudi opravil. Najprej je živel v Radomljah, poučeval kot »native speaker« oziroma rojeni govorec v jezikovnih šolah, ki so se takrat začele odpirati, tudi v Škofji Loki. Leta 1993 ga je k sodelovanju povabil ravnatelj gimnazije in v šolskem letu 1993/94 je poučeval na Gimnaziji Škofja Loka. Prijavil se je tudi za delo na LU Kranj. Z njim je navezala stik

Mateja, ki je takrat poučevala na LU, in ga povabila k sodelovanju. Prvič sta se srečala v Lunci, iskrica je preskočila in od takrat sta skupaj. Tragikomično se mu zdi, kakšne težave je imel z birokracijo, ko sta urejala dokumente za poroko. Na matičnem uradu so mu dejali, da mora predložiti potrdilo o samskem stanu. Odšel je na veleposlaništvo, kjer je izpolnil formular, oni ga obesijo na oglasno desko na veleposlaništvu in po mesecu dni je dobil potrdilo z žigom, pečatom v slovenskem in angleškem jeziku. Na tem potrdilu je prvi stavek »Ni znanih ovir«. V Angliji namreč ne obstaja obrazec o samskem stanu. Ker pa je matičarka v Litiji (poroka je bila na gradu Bogenšperk) trmasto vztrajala, da potrebuje to potrdilo, se je poslaništvo obrnilo na MNZ. Ko je po več mesecih dogovarjanj in pregovarjanj zaradi papirologije končno nastopil srečni dan, se je spet zapletlo. Rojstni list ne sme biti starejši od treh mesecev. Pa je uradnica to nekako dovolila, ampak spet je hotela potrdilo o samskosti. Predložil je dokument, ki ga je dobil na poslaništvu, in ko je prebrala, da ni ovir, je vse steklo.

Tako Stephen že od leta 1993 živi v Škofji Loki z ženo, sinom in hčerjo in je postal že pravi Ločan z angleškimi manirami.

In mnenja naših študentov?

Zbrala ELA DOLINAR

Marjan Baričič

Ob odhodu v pokoj skupaj z ženo sta se odločila, da si vzameta malo premora. Pa ni prav dolgo trajal ta premor. Vpisal se je v krožek, ki ga je vodil dr. France Štukl in prav dobro se še spominja, kako zanimiv predavatelj je bil. Dobil je domačo nalogo na temo Loških gradov. Ogromno se je naučil, obiskal in raziskal je gradove, odkril marsikaj novega in prišel je do novih spoznanj.

Udeležil se je tudi krožkov o zdravstvu, rodoslovju in orientaciji, kjer je izvedel mnogo koristnega. Pravi, da mu je bilo obiskovanje krožkov v veselje, kot radi rečemo – nekaj za dušo. Na naše povabilo je bil pripravljen deliti z nami svoje bogato znanje. Prelevil se je iz slušatelja v predavatelja in nam popestril naš program Čaj ob petih. Kot izkušen jamar je pripravil predavanje o jamah oziroma jamarstvu. Bilo je zelo zanimiva predstavitev izkušenj in doživljanja v podzemlju.

Anka Golja

Z delovanjem Univerze za tretje življenjsko obdobje v Škofji Loki jo je seznanila prijateljica Mira Golja, ki jo je pred dobrimi desetimi leti povabila na študijski krožek angleške konverzacije s Stephenom. Udeleženci in tudi predavatelj Stephen, Anglež, ki že dolgo živi v Škofji Loki, so ustvarili tako prijetno in tudi delovno vzdušje, da se je začela zanimati še za druge krožke. Hitro je ugotovila, da je nabor krožkov tak, da prav vsakdo lahko najde nekaj zase. Omenila jih je nekaj, ki so jo najbolj navdušili. Učila se je tudi o sadjarstvu in vrtnarstvu ter izvedela marsikaj praktičnega, kar ji pride izredno prav pri delu na vrtu. Zanimajo jo tudi delavnice, kjer pridejo do izraza dobre ideje in spretno roke. Da bi na izlete in potovanja ohranila čim lepše spomine, se je izpopolnjevala na fotografskem krožku. Hit zadnjih let pa so prav gotovo country plesi, ki udeležence resnično napolnijo z energijo, saj razmigajo telo in duha.

Prva ekskurzija

V tretjem življenjskem obdobju je potovanje pogosto vključeno v naše načrte. Želimo si obiskati zanimivosti po svetu in doma in nadoknaditi zamujeno, saj v preteklosti pogosto nismo imeli časa.

BORJANA KOŽELJ

Naši člani veliko potujejo po domači deželi, a potovanja Društva U3 imajo poleg zabavnega druženja namen tudi izobraževati. V program vključujemo zanimive destinacije. Vsaka šola ob zaključku šolskega leta organizira zaključni izlet – in tako ga tudi naša univerza, le da to ni le izlet, ampak strokovna ekskurzija. Med študijskimi krožki na programu ni geografije Slovenije, zato smo že na dan prve ekskurzije leta 2005 dali poudarek geografski predstavitvi pokrajine na poti do Ilirske Bistrice, gozdovom pod Snežnikom, kulturni dediščini in ljudem. Prva postaja je bila na Premu,

Škofja Loka, moje mesto; študijsko leto 2004/2005

Društvo U3 ima res skromne prostore, zato pa imajo vodje, sodelavci in udeleženci tečajev toliko več volje, idej in energije. Sčasoma vsakdo najde krog ljudi, za katere lahko reče, da so postali njegovi prijatelji. Seveda je prvi cilj obiskovanja nekega krožka v tem, da si pridobimo znanja ali spretnosti. Morda pa je za marsikoga enako pomembno druženje, srečevanje s podobno mislečimi in čutečimi ljudmi, saj marsikdo po upokojitvi vsaj delno

izgubi dotedanjo družbo in se znajde v neki praznini. Raznovrstne dejavnosti tretje univerze to praznino odlično zapolnijo.

Zase pravi, da si ne predstavlja zadnjih deset let brez obiskovanja krožkov in izletov Društva U3, zato ji ni prav nič težko, da se večkrat na teden odpelje iz Železnikov v Škofjo Loko na veselo druženje in spontano učenje.

kjer nas je pričakala prijazna domačinka s pristrčno pogostitvijo, v Kettejevi sobi je kolegica prebrala pesnikovo pesem, v cerkvi pa smo zgrešili slike Toneta Kralja, ker so jih ravno takrat poslali na restavriranje. Ilirska Bistrica, malo mesto pod Snežnikom in nedaleč od morja, kjer piha burja s snežniške ali topel veter s kvarnerske strani. Poleg ogleda mesta smo izkoristili priložnost in nad starim delom mesta obiskali kraški izvir in slap Sušec, ki se je takrat izkazal z obilico vode, saj je bilo obdobje takoj po dežju. Sprehodili smo se po mestu, dodali smo nekaj etnologije in si ogledali stari Hodnikov mlin. Kosilo nas je čakalo na Mašunu, sredi temnih gozdov pod vrhom Snežnika. Po

dobrem kosilu smo se tudi nasmejali, saj je nekdo prebral zabavno pesmico v čast priljubljenemu mentorju dr. Francetu Štuklu, ki se je odzval vabilu in se udeležil naše ekskurzije. Vračali smo se čez Pivko in spotoma ponovili, katere vse so značilnosti kraške pokrajine. Udeležba je bila majhna, a na vseh naslednjih desetih ekskurzijah smo se posvečali slovenskim kraškim pokrajinam in vedno napolnili avtobus. Za deseto obletnico univerze smo to prvo popotovanje ponovili, nekaj pa še dodali: Ekomuzej Pivških presihajočih jezer v Slovenski vasi pri Pivki, od tu smo se podali v dolino reke Reke, ki ponikne v Škocjanskih jamah in se izteka v Jadransko morje. Ponovno

Priznanja Društvu U3

Življenje in prostovoljstvo članov Društva U3 se močno prepletata z delom Društva upokojencev, zato si zasluge za nekatera priznanja pripisujemo na obeh straneh. Z dobrim delom pridejo tudi priznanja.

BORJANA KOŽELJ

Vseh in vsakega priznanja posebej smo zelo veseli, saj so potrditev, da smo na pravi poti razvoja, hkrati pa na ta način sporočamo javnosti, da smo starejši ustvarjalni in lahko družbi še veliko prispevamo. Nekatera priznanja smo dobili že v prvem obdobju desetih let v okviru društva upokojencev.

PRVEGA NIKOLI NE POZABIŠ

Leta 2009 je prestižno priznanje za preteklo leto dobila skupina desetih prostovoljcev v Loškem muzeju z naslovom

smo odkrili Premski grad, ki je doživel prenavo, v cerkvi sv. Helene smo lahko občudovali sakralne poslikave Toneta Kralja, ki so se obnovljene vrstile v svoje domovanje. Proti domu smo se tokrat podali čez Snežniško pogorje, skozi gozdove v Loško dolino. Spotoma smo občudovali tudi prenovljen grad Snežnik iz 19. stoletja.

Naj spomnim na še nekatere odmevne ekskurzije: Pliskovica na Krasu, Doberdob, flišno slovensko primorje. Zadnja leta smo pogledovali tudi čez meje. Šli smo med Slovence na italijanski strani, na avstrijsko Koroško, na Hrvaško v Karlovec. Za letošnje leto smo načrtovali obisk Reke, ogled pristanišča, znamenitosti v središču mesta in Trsat. Za začetek pa bi obiskali slovensko kulturno društvo Bazovica. Ekskurzijo smo morali prestaviti v prihodnost, saj je bila ponudba izletov v organizaciji društva upokojencev tako pestra, da je popotnikom zmanjkalo prostih dni.

Priznanje skupini za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja.

Andragoški center Slovenije (ACS) kot vsako leto podeli priznanja za izjemne učne in strokovne dosežke pri učenju odraslih. Skupina desetih se je najprej izobraževala in potem v Loškem muzeju vse leto skrbela za razstavo Loška krajina v podobah zapisana. Nekateri dokazujejo pripadnost muzeju še danes.

Tudi drugo priznanje iz leta 2014 je pomembno, saj nam ga je tako kot še drugim devetim univerzam podelila naša krovna organizacija Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje. Kot velika družina smo praznovali trideseto obletnico. Za našo univerzo je bilo prvih deset let in to priznanje nas je prepričalo, da smo na pravi poti. Spodbudilo nas je k ustanovitvi samostojnega društva.

NIHČE NI PREROK DOMA

Ta trditev ne velja vedno. Dne 30. junija 2018 smo za dolgoletno delo na področju izobraževanja starejših prejeli županovo priznanje. Na prireditvi ob občinskem prazniku smo ga sprejeli z velikim veseljem. V ponos nam je, da nam ga je podelil župan Miha Ješe. Zavezuje nas k odličnemu delu tudi v prihodnje.

Prav tako smo veseli priznanja, ki nam ga je namenilo Društvo upokojencev, to je Pisna zahvala Društvu U3 za materialno podporo in uspešno sodelovanje.

PRIZNANJE BRONASTI GRB

MARINKINI KNJIŽNICI 2017 in

UREDNIŠKEMU ODBORU GLASILA MI O SEBI 2019

V času skupnega življenja v okviru DU sta se porodili dve delovni področji velikega pomena za starejše v našem mestu: to sta Marinkina knjižnica in glasilo Mi o sebi. Obe področji dokazujeta moč dobre ideje in vztrajnega prostovoljskega dela. Organizacijsko sicer sodita v okvir društva upokojencev, a zaradi neprekinjenega sodelovanja članov obeh društev si pripisujemo zasluge tako za priznanje Občine Škofja Loka

bronasti grb Marinkini knjižnici kot tudi za bronasti grb uredniškemu odboru glasila Mi o sebi.

STATUS DRUŠTVA V JAVNEM INTERESU

Dne 18. decembra 2018 smo na Ministrstvu za izobraževanje pridobili status društva v javnem interesu za bogat program izobraževanja, ki je namenjen predvsem starejšim. Status smo si prislužili za dolgoletno dobro delo, a se zavedamo tudi odgovornosti za še boljše delo, k čemur nas status zavezuje.

Prvi mednarodni festival znanja in kulture starejših

Mreža Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je v letu 2011 zasnovala svoj festival z namenom javne predstavitve vrednih dosežkov starejših na področju učenja, umetnosti in drugih področij kulture.

ALIJANA ŠANTEJ

S festivalom smo odprli možnost, da se slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje povežejo v skupnem dogodku, javnosti pa, da se seznanijo s stvaritvami, ki nastajajo na teh univerzah.

Mednarodni festival znanja in kulture starejših smo prvič izvedli 13. decembra 2011 v Škofji Loki. Gostiteljica in so-organizatorica festivala je bila UTŽO Škofja Loka. Kaj smo spoznali na prvem festivalu? Varuhi dediščine, študenti UTŽO Trbovlje, so nam predstavili etnološko in tehniško dediščino Zasavja. Zgodovino in kulturo Terske doline in povezovanje z zamejskimi Slovenci v Italiji smo doživeli skozi oči študentov ljubljanske UTŽO in njihove mentorice prof. Milene Kožuh ter gostov iz Terske doline. Dramska skupina ŽAR z UTŽO Ajdovščina nam je pričarala lutkovno uprizoritev Andersenove pravljice Palčica, član ajdovske UTŽO Mirko Šterman je predstavil svojo raziskavo o vplivu kulture na samozavest naroda. Natalija Planinc iz piranskega društva Anbot je prikazala, kako lahko lokalni praznik polno zaživi ob povezovanju vseh generacij v kraju.

Gostitelji festivala, študenti UTŽO

Škofja Loka, so nam približali svoje literarno delovanje v Marinkini knjižnici, ki so jo tudi sami zasnovali. Študenti zagrebške UTŽO so nas seznanili z delčkom svoje bogate kulturne dediščine, ki so jo spoznavali skozi objektiv kamere na terenu. Predstavili smo tudi monografijo o izjemni, žal že pokojni mentorici za francoščino Mariji Saje, ki je bila zgled in navdih številnim rodovom učencev francoščine.

Z namenom, da se čim bolj približa

vsem univerzam za tretje življenjsko obdobje po Sloveniji, se festival vsaki dve leti seli v drugo regijo. Po prvem festivalu v Škofji Loki so se v nadaljnjih letih odvijali festivali v Novi Gorici (leta 2013), Velenju (leta 2015), Šmarju pri Jelšah (leta 2017) in Domžalah (leta 2019). Festival je zlagoma prerasel v prepoznaven dogodek mreže, ki povezuje med seboj slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje kot tudi sorodne organizacije iz Slovenije in tujine.

Dramska skupina ŽAR z UTŽO Ajdovščina

Delovni jubilej univerze za starejše

Univerza za tretje življenjsko obdobje, po domače U3, ima v Škofji Loki lepo tradicijo in je že 15 let nepogrešljiv dejavnik pri razširjanju interdisciplinarnih znanj naše starejše populacije.

Mag. MIHA JEŠE

V zadnjih letih je še v posebnem razmahu, saj je bistveno preseгла svoje stanovske okvire in se je močno povezala tudi z drugimi organizacijami s področja izobraževanja starejših. Dobro sodelovanje z Ljudsko univerzo, Gimnazijo Škofja Loka, Knjižnico Ivana Tavčarja je popestrila predvsem v lanskem letu po ustanovitvi Večgeneracijskega centra Gorenjske. Delovanje univerze je postalo še bolj združevalno in medgeneracijsko sodelovanje je in bo lahko še bolje zaživelo. Univerza ima v projektu posebno vlogo, saj skupaj s prostovoljci iz Društva upokojencev Škofja Loka najbolje pozna naše seniorje in njihove potrebe. Med prvimi se je vodstvo zavedalo, da starejši potrebujejo dodatna znanja, najprej za širjenje svojih veščin in aktivno vključevanje v delovanje organizacij in društev starejših in za starejše. Mlajši seniorji to znanje bodisi uporabljajo pri svojih rednih aktivnostih, zlasti na potovanjih in srečanjih, bodisi za medgeneracijsko sodelovanje s starejšimi za njihovo vključevanje v razne aktivnosti ter za izobraževanje na področjih, ki so pomembna za vsakodnevno sodelovanje oziroma komunikacijo z vrstniki in mlajšimi. V izbiri bogatega programa sta posebej pomembni dve področji: učenje tujih jezikov in obvladanje računalniških spretnosti, zlasti interneta. Radi rečemo, da je računalnik zaslužnjil mlajšo populacijo, saj veliko mladostnikov preveč časa preživi na raznih omrežjih in v klepetalnicah, namesto v neposrednem stiku in druženju z vrstniki. Pri starejših je zadeva ravno obratna. Svetovni splet nam lahko odpira obzorja in nas povezuje z ljudmi iz domačega kraja, domovine in drugih

dežel. Še posebno je pomemben za obvladovanje vse bolj avtomatiziranih in naprednih tehnologij, ki nas lahko na daljavo povežejo z družbo. To še posebno velja za občane, ki so manj ali težje gibljivi, saj se lahko povežejo z vse večjim številom centrov in organizacij za sodelovanje s starejšimi in pri njih dobijo pomoč, nasvete ali pa le sogovornika. V prihodnje bo tovrstnega sodelovanja še več. Ne smemo pa pozabiti tudi na knjižnico, ki se sicer stiska v pretesnih prostorih in prenatrpanih policah, toda marljivi knjižni molji ob veliki udeležbi odlično izpeljejo vsakoletno bralno značko. V poletnih mesecih pa si v prijetnem hladu pomagajo s prostornejšo knjižnico pod krošnjami in tudi z bralnico na vrtu Sokolskega doma.

Vzporedno potekajo aktivnosti tudi v Občini Škofja Loka, ki je pripravila Program kakovostnega staranja, ki bo v naslednjih dveh letih še bistveno nadgrajen in izboljššan. Sodelovala je na evropskem razpisu Evropa za državljane, kjer je bila od 130 prijavljenih med 18 uspešnimi izbranimi programi pod naslovom Mladi za starejše. Na šestih delavnicah v petih evropskih mestih iz Nemčije, Avstrije, Madžarske, Albanije in Slovenije ter še s sedmimi mesti iz drugih evropskih držav bodo pripravili program medgeneracijskega sodelovanja. Pri tem programu bo poudarek na sodelovanju med občinami, šolniki, dijaki oziroma študenti in starejšimi. Pomembno vlogo bo imela tudi naša jubilarntka Univerza za tretje življenjsko obdobje.

Z velikim veseljem sem pretekla leta spremljal delovanje univerze in vse bolj sem vesel, da je program vse bogatejši in vključuje vse večje število izvajalcev in slušateljev. Ob tem pa je treba omeniti, da za svoje delo nimajo svojih prostorov in pretežno gostujejo

pri drugih izobraževalnih ustanovah. Na območju zahodnega krila nekdanje komande v vojašnici nastaja vzorčni medgeneracijski društveni center, v katerem bo svoje mesto dobila tudi naša slavljenska. V letošnjem letu je treba izvesti razpis in dodelitev potrebnih prostorov, v naslednjem letu pa bodo nekateri prostori že pripravljene za delo. V dogovoru z Društvom upokojencev Škofja Loka bodo našli dovolj prostorov za nemoteno delo. V dobrih pogojih, sem prepričan, bosta pestrost in kvaliteta delovanja še boljši. Kot eden mlajših članov najštevilnejše slovenske stanovske populacije bom z vodstvom Univerze še naprej z veseljem sodeloval in se veselil uspehov.

Zahvala uredništvu Gorenjskega glasa

V imenu Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Škofja Loka se vam iskreno zahvaljujem za podporo društvu ob praznovanju petnajstletnice delovanja.

Želimo vam veliko uspehov pri vašem delu.

Borjana Varja Koželj,
predsednica Društva U3

Načrti razvoja univerze

BORJANA KOŽELJ in SABINA KOŠIR

V petnajstih letih delovanja smo postopoma pridobivali izkušnje, tudi na področju načrtovanja. Izkazalo se je, da je zelo pomemben dober načrt razvoja.

Prva leta smo načrtovali program za prihodnje leto. Med letom pa smo se prilagajali zanimanju in željam članov. Takrat si resnično nismo upali niti razmišljati dolgoročno. A kmalu smo začeli gledati naprej, saj je članstvo počasi, a vztrajno naraščalo, pridobili smo tudi nove mentorje, ki so ponudili nove, pestre vsebine. Od leta 2014 dalje pa vse bolj natančno načrtujemo.

GLE DAMO NAPREJ

Naš temeljni cilj je izobraževanje starejših. Prepoznavnost univerze ni dovolj. Rast moramo premišljeno načrtovati.

Na vseh področjih življenja gre razvoj z veliko naglico naprej. Nedopustno je, da starejši ne bi spremljali družbenega razvoja, se v razvoj vključevali, pri njem sodelovali, se prilagajali novemu načinu življenja. Za to potrebujemo nova znanja.

Širili bomo ozaveščanje o nujnosti izobraževanja starejših, saj so aktivni starejši, oboroženi z različnim znanjem, samozavestni, samostojni in niso v breme svojim otrokom ali družbi.

Ponudbo izobraževalnih vsebin bomo širili in o tem bomo obveščali v glasilu Mi o sebi, lokalnih javnih občilih, na naši spletni strani in Facebooku. Dejavnosti in program društva bomo ponudili tudi v sosednjih občinah, kjer podobne ponudbe še ni.

Za dobro delo potrebujemo dobre prostorske pogoje, zato veliko pozornosti posvečamo pripravi na selitev v nove prostore. Ta projekt bo zahteven tako finančno kot tudi organizacijsko. Želimo si primerno opremljene učilnice in jih že načrtujemo. Trenutno poteka večina študijskega programa na različnih lokacijah. Znanje si lahko širimo tudi na neformalen način, zato se učimo tudi zunaj učilnice, v domačem okolju in tudi širše po Sloveniji. Predstavljali se bomo na razstavah v galeriji Hodnik, v Sokolskem domu, Knjižnici Ivana Tavčarja. Med neformalno izobraževanje sodijo še: Čaj ob petih, ki ima vsako leto posebej pripravljen program, posvečali se bomo ekskurziji, poletni univerzi, šoli v naravi, likovnemu ustvarjanju, sodelovanju v slovenskem projektu TVU – Tednu vseživljenjskega učenja ...

Mentorjem predstavljamo posebnosti izobraževanja starejših. Člani skupine lahko ustvarjalno sodeluje pri oblikovanju vsebine dela. Pozornost posvečamo tudi animatorju, prostovoljcu, ki skrbi za tekoče delo krožka in je vez med študenti in mentorjem v krožku pa tudi z vodstvom univerze. Za razvoj univerze je pomembna kontinuirana pozornost spletni strani in družbenim omrežjem – Facebooku, ki je okolje neformalne komunikacije. Za to, da bodo naši člani uporabljali te možnosti obveščanja, je zelo pomembno računalniško izobraževanje starejših.

V program vključujemo tudi zagovorništvo. V okviru občine že sodelujemo v programu Vizije dolgožive družbe, posamezniki pa so aktivni v predstavniških organih občine. To delo bomo nadaljevali.

Veliko odgovornost za delovanje univerze ima vodstvo. Deluje na temeljih prostovoljstva, kar je včasih zelo zahtevno, saj so družbene zahteve do nevladnih organizacij vedno večje. Potrebovali bi strokovno usposobljen administrativni kader. Odlično bi bilo, če bi bila v pisarni vedno prisotna in članstvu na voljo prijazna oseba. Še naprej se bomo trudili, da bomo takšno podporo tudi imeli. V vodstvu že sodeluje več prostovoljk, ki bodo skrbele za posamezna področja delovanja univerze. Pomembno je sodelovanje z občinskimi odločevalci, z Večgeneracijskim centrom pri programu krožkov, delavnic. Gotovo pa bomo krepili tesno sodelovanje z Društvom upokojencev, saj so večinoma vsi člani univerze hkrati tudi odgovorni člani društva upokojencev.

FINANCIRANJE DRUŠTVA

Za našo univerzo je 15 uspešnih let delovanja in tudi finančnega poslovanja, ko je univerza uspešno rasla in postala prepoznavna ne le v lokalnem, temveč tudi v širšem okolju. Za naslednjih pet let smo si zastavili ambiciozen načrt rasti: vsako leto povečati vpis vsaj za deset odstotkov. Študijske krožke bomo financirali s prispevki slušateljev in tudi iz sredstev proračuna občine in države. V letu 2019 smo od Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport pridobili dva tisoč evrov. Za realizacijo programov izobraževanj smo iz občinskega proračuna prejeli 5.991,49 evra. Obenem nam je občina odobrila 315,85 evra za projekt letošnje praznične prireditve. Enako bomo prejeli tudi v naslednjem letu. Vsekakor to pomeni, da bomo za uspešno realizacijo študijskih programov potrebovali dodatna finančna sredstva. Glede na to, da slušateljem želimo ponuditi kakovostno in cenovno ugodno ponudbo izobraževanj in delavnic, se bo naša univerza tudi v prihodnje prijavljala na projekte, ki bodo financirani na lokalni in državni ravni.

Caj ob petih

Razpisani programi v študijskem letu 2019/2020

JEZIKI

Angleščina po mavrični bližnjici – začetni, nadaljevalni in obnovitveni
Angleščina s Stephenom – začetni, nadaljevalni in konverzacija
Angleški jezik z Vero – konverzacija
Francoski jezik – začetni in nadaljevalni
Italijanski jezik – začetni in nadaljevalni
Kitajski jezik – zabavno s kitajščino
Nemški jezik – začetni in nadaljevalni
Ruski jezik – začetni, nadaljevalni in konverzacija
Španski jezik – začetni in nadaljevalni

UMETNOST

Fotografski krožek – začetni in nadaljevalni
Gledališki krožek
Kaligrafija
Klekljanje brez mentorja
Kvačkanje brez mentorja
Likovni krožek z Edijem
Mitologija in umetnostna zgodovina
Oblikovanje gline
Ruska bralnica
Risarsko-slikarska šola
Tečaj solo petja za vse

ZDRAVJE IN OSEBNOSTI RAZVOJ

Ali sem fit? – Inštitut za javno zdravje
Country plesi – začetni in nadaljevalni
Dejavniki tveganja za zdravje – Inštitut za javno zdravje
Dobrobiti vibracijske medicine

Joga za tretje življenjsko obdobje
Pilates
Psihološke igre
Urinska inkontinenca
Tehnika sproščanja – Inštitut za javno zdravje
Življenjski slog zdravo živim – Inštitut za javno zdravje

RAČUNALNIŠTVO

Računalništvo – začetni in nadaljevalni
Računalništvo – tablice
Računalništvo – PowerPoint
Računalništvo – Urejanje fotografij
Izdelava foto knjige

OSTALO

Ekološki zelenjavni vrt
Čaj ob petih: Iz popotniške malhe
Kotički Škofje Loke
Rodoslovje za začetnike
Skriti biseri Slovenije – začetni in nadaljevalni
Šege, ljudske pesmi in pripovedi z Dušico Kunaver

DELAVNICE

Delavnice s Sonjo
Nakupovanje po internetu
Varno na internetu
Uporaba pametnega telefona
Zeliščarska delavnica

DRUŠTVO U3

Univerza za tretje življenjsko obdobje
Uradne ure: vsak delovni dan od 10. do 12. ure.
E-pošta: loka3univerza@gmail.com
<http://3univerza-loka.splet.arnes.si>

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka
Telefon v času uradnih ur: 064 233 535

Univerza TRI

2019
15
2004

Razstava glasil Mi o sebi v Sokolskem domu v Škofji Loki

Kolofon

Posebna priloga: Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Škofja Loka – Društvo U3
Odgovorna urednica: Borjana Varja Koželj
Sodelovale so: Alma Vičar, Jelka Dolinar, Jelka Mlakar, Sabina Košir
Oblikovanje: Nevenka Mandić Orehek
Fotografije: arhiv Društva U3